

รายงานการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นางสาวยุพา คงกระพันธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	รายงานการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ผู้ศึกษา	นางสาวยุพา คงกระพันธ์
ปีที่รายงาน	2560

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ เป็นแบบปรนัย 20 ข้อ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18 แผน 3) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 6 เล่ม 4) แบบประเมินความพึงพอใจ หลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 10 ข้อ

ผลการศึกษาพบว่า

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.91/85.83
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ อยู่ในระดับมากที่สุด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	9
การอ่านจับใจความ	19
เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ	30
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	46
ประชากร	46
แบบแผนการทดลอง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	47
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ	58
ผลการเปรียบเทียบทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ	61
ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ	62
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปผล	66
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	70

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	3
2	แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ	59
3	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	62
4	ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	62

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะทุกด้าน โดยหลักสูตรมีความมุ่งหมายให้นักเรียนสามารถสื่อความหมายด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างมี วิจารณ์ญาณ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งหลักสูตรได้เน้นให้จัดการเรียนการสอนที่ใช้ กระบวนการ คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูจากการเน้นเนื้อหาอย่างเดียวมาเป็น การผสมผสานกับการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น ทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 34)

สำหรับทักษะทั้ง 4 ทักษะดังกล่าว ทักษะการอ่านเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นทักษะที่ มีคุณค่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้การพัฒนาชีวิตเนื่องจากการอ่านทำให้ ได้รับทั้งความรู้ ความเพลิดเพลิน และช่วยส่งเสริมทักษะการคิดทำให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และช่วยให้ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต ดังนั้นการอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็น เครื่องมือแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ โดยในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยีและความนึกคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์ต้องสนใจการอ่านเพื่อที่สามารถติดตาม ความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งยังช่วยส่งเสริม ความรู้และความคิดให้เพิ่มสูงขึ้น (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2550 : 84)

การอ่านจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้เพราะวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัย ความสามารถในการอ่านเพื่อที่จะทำความเข้าใจเนื้อหาและจับใจความจากเรื่องทีอ่านแล้วจึงนำ ความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการดังนั้นในการเรียนการสอนจึงต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรัก การอ่านและพัฒนาให้นักเรียนให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่การที่จะพัฒนานักเรียนให้อ่านได้ อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจึงประสบผลสำเร็จการอ่าน ประเภทหนึ่งที่นักเรียนควรได้รับการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพราะเป็นประโยชน์อย่างมากในการ แสวงหาความรู้คือการอ่านจับใจความดังที่แววมยุรา เหมือนนิล (2541 : 17, อ้างถึงใน จิราภรณ์ บุญณรงค์ 2554 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการเข้าใจเรื่องทีอ่านระดับต้นและเป็น พื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไปเช่น ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องทีอ่านไม่ได้ก็คง ไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดี

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการอ่านและประโยชน์ของการอ่าน จับใจความจึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนด เป็นตัวชี้วัดในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ว่านักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่านระบุใจความสำคัญ และรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 44) และกำหนดในตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไว้ว่านักเรียนต้องอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น ๆ บทร้องเล่นและบท เพลงเรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 6)

แม้การอ่านและการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้กำหนดให้เป็นเนื้อหา ในการเรียนการสอนภาษาไทยมาอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตามพบว่า การอ่านก็ยังเป็นปัญหา กล่าวคือ นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่านและไม่ชอบอ่านดังที่ ฐริภัทร ทิศร (2543 : 11, อ้างถึงใน จิราภรณ์ บุญณรงค์ 2554 : 4) กล่าวว่า การที่นักเรียนไม่ชอบอ่าน ไม่มีนิสัยรักการอ่านหนังสืออาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ คอมพิวเตอร์ ล้วนเป็นสื่อที่นักเรียนสนใจ มากกว่าเพราะสะดวกทราบข้อมูลข่าวสารได้เร็ว จึงทำให้นักเรียนสูญเสียเวลาที่จะได้อ่านหนังสือ ไปและในที่สุดจะทำให้ขาดนิสัยรักการอ่านเสียโอกาสที่จะนำความรู้จากการอ่านไปพัฒนาประเทศ ส่วนปัญหาด้านการอ่านจับใจความนั้น สาเหตุมาจากนักเรียนอ่านหนังสือแล้วไม่สามารถสรุป สาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้และไม่สามารถตอบคำถามของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านไม่มี ประสิทธิภาพดังที่ พัทธนี หนุง (2546 : 3) พบว่าปัญหาที่ทำให้การสอนการอ่านจับใจความ ไม่ประสบความสำเร็จเกิดจากระดับสติปัญญาของนักเรียนบทเรียนไม่เร้าความสนใจทำให้เกิด ความเบื่อหน่ายนักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทยครูจัดกิจกรรมไม่เหมาะสมกับนักเรียน ครู ใช้วิธีการสอนไม่น่าสนใจและปัญหาทางภาษาถิ่น น้ำอ้อย อริยะสุขสกุล (2546 : 3) พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นสิ่งสำคัญส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มทักษะภาษาไทย เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านจับใจความของเนื้อเรื่องได้ มีความ เข้าใจเนื้อเรื่องอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากครูใช้วิธีสอนแบบเดิม ครูขาดความพร้อมในการสอน การสอนไม่มีการวางแผนที่ดี เรื่องที่นำมาอ่านยากเกินไปและขาดสื่อการสอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในระหว่างปีการศึกษา 2559- 2560 ของโรงเรียนบ้านควนเสม็ด สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่ำกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด ปีการศึกษา 2559– 2560

ปีการศึกษา	เป้าหมาย	คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2559	80	78.05
2560	80	75.42
เฉลี่ย	80	76.75

จากตาราง 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด..ปีการศึกษา 2559-2560 จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 2 ปี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 76.75 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่ได้ต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้

ผู้ศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอนคือนักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานในวิชาภาษาไทยค่อนข้างอ่อน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากพื้นฐานความรู้ด้านภาษาไทยของผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกัน สภาพบรรยากาศชั้นเรียนที่อยู่ภายใต้การจัดการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมนอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ได้แก่ ครูมีชั่วโมงสอนมากมีภาระหน้าที่อื่นๆต้องรับผิดชอบหลายอย่างทำให้ครูขาดการวางแผนการจัดการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและขาดสื่อที่ส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่หลากหลายเนื้อหาที่ใช้ฝึกทักษะการอ่านส่วนใหญ่ก็จะใช้เนื้อหาจากบทเรียนเท่านั้น ไม่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริงในปัจจุบันที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารมากมายที่ต้องใช้ทักษะการอ่านจับใจความในการศึกษาจึงทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความค่อนข้างต่ำ ด้วยความสามารถและขาดความมั่นใจในการแสดงออกทางภาษา ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนในเรื่องของทักษะการอ่านจับใจความซึ่งเป็นปัญหาในการดำรงชีวิตของนักเรียน กล่าวคือนักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ การสอนอ่านให้ผู้เรียนสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้นั้นสามารถทำได้หลายวิธีซึ่งแต่ละวิธีเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้ศึกษาเห็นว่าวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ และเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาการสอนอ่านจับใจความ คือ การสอน โดยใช้แบบฝึก

ซึ่งแบบฝึกก็คือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้นักเรียนได้ และเป็นเครื่องมือวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียนได้เป็นอย่างดีทำให้ครูผู้สอนและนักเรียนทราบความก้าวหน้าหรือข้อบกพร่องของตนเองได้ ทำให้พัฒนาและปรับปรุงนักเรียนได้ตรงตามความสามารถของแต่ละบุคคล ดังที่ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 131) กล่าวว่า ความสำคัญของ แบบฝึกเป็นวิธีการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้นคือ แบบฝึก เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกใช้ให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น จากความสำคัญและปัญหาการอ่านดังกล่าวมีผู้สนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ดังที่ มะลิวรรณ เรียมศรี (2560) ที่พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเพชรฉนวน สำนักงานเขตลาดพร้าว 1 มีประสิทธิภาพ 84.27/90.60ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และ สอดคล้องกับอรุณี นางแย้ม(2556) ที่พบว่าชุดฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขาปฐวิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานีเขต 1 มีประสิทธิภาพ 89.30/87.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยจำเป็นต้องให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผู้สอนต้องสอนให้นักเรียนรู้หลักวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมรู้จักปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจในการทำงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลินพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มจึงจะทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าวผู้ศึกษาจึงได้คิดที่จะพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน นักเรียนได้ฝึกแบบฝึกในรูปแบบต่างๆอย่างหลากหลาย ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน จดจำและทบทวนบทเรียนอย่างเข้าใจจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ สามารถทำการบ้านผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย และที่สำคัญได้พัฒนาความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเรียนได้อย่างมีความสุข นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนเกิดทักษะและมีความรู้ความเข้าใจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นไปจะช่วยให้เด็กนักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างดีและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมุติฐานของการศึกษา

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษา

รายงานผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และความพึงพอใจของนักเรียน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้เวลาทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง จำนวน 6 สัปดาห์ รวม 18 ชั่วโมง โดยไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งใช้เวลารวม 2 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การอ่านจับใจความ** หมายถึง ความสามารถในการอ่านเพื่อจับสาระสำคัญของเรื่องและเข้าใจเรื่องที่สามารถถ่ายทอดออกมาให้ผู้อื่นทราบได้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในระดับที่ 1 ของการพัฒนาทักษะการอ่านตามระดับความเข้าใจ คือ การอ่านขั้นพื้นฐาน หมายถึง การอ่านที่นักเรียนสามารถที่จะจับความสำคัญและมีความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน ได้ชัดเจน สามารถบอกได้ว่าเรื่องนี้ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม เป็นต้น

2. **แบบฝึก** หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อในการฝึกทักษะอ่านจับใจความของนักเรียน ซึ่งมีจำนวน 6 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 อ่านจับใจความจากภาพ

ชุดที่ 2 อ่านจับใจความจากข้อความ

ชุดที่ 3 อ่านจับใจความจากสารานุกรม

ชุดที่ 4 อ่านจับใจความจากบทเพลง

ชุดที่ 5 อ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

ชุดที่ 6 อ่านจับใจความจากนิทาน

3. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4. **ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ** หมายถึง คุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในระดับที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพอใจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นในระดับที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพอใจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

5. **แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนและหลัง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

6. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่นรวมทั้งในชีวิตประจำวันได้
2. ครูสามารถนำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้สอนได้
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นอื่น ๆ ได้

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสม็ด อำเภอสระเคา จังหวัดสงขลา มีเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การอ่านจับใจความ
 - 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
 - 2.2 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 2.3 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 2.4 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ
 - 2.5 หลักการอ่านจับใจความ และวิธีการอ่านจับใจความ
 - 2.5.1 หลักการอ่านจับใจความ
 - 2.5.2 วิธีการอ่านจับใจความ
 - 2.6 ลำดับขั้นของการอ่านจับใจความ และกระบวนการอ่านจับใจความ
 - 2.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และรูปแบบการอ่านจับใจความ
 - 2.7.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
 - 2.7.2 รูปแบบการอ่านจับใจความ
 - 2.8 การประเมินผลการอ่านจับใจความ
- 3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน
- **การเขียน** การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่ เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับ โอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่ คำนิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่าง มีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลัง ของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	<p>๑. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง</p> <p>๒. อธิบายความหมายของคำและ ข้อความที่อ่าน</p>	<p>● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.๑ ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรง ตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มี รร - คำที่มีพยัญชนะและสระที่ไม่ออกเสียง
	<p>๓. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน</p> <p>๔. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียด จากเรื่องที่อ่าน</p>	<p>● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิทาน - เรื่องเล่าสั้น ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๕. แสดงความคิดเห็นและคาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - บทเพลงและบทร้อยกรองง่ายๆ - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
	๖. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่าง สม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	๗. อ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติ ตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบาย และปฏิบัติตาม คำสั่งหรือข้อแนะนำ - การใช้สถานที่สาธารณะ - คำแนะนำการใช้เครื่องใช้ที่จำเป็นในบ้านและ ในโรงเรียน
	๘. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ - ไม่ควรแย่งอ่านหรือชะโงกหน้าไปอ่านขณะที่ ผู้อื่นกำลังอ่านอยู่

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. คัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัด	● การคัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	๒. เขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์	● การเขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์
	๓. เขียนเรื่องสั้นๆ ตามจินตนาการ	● การเขียนเรื่องสั้นๆ ตามจินตนาการ
	๔. มีมารยาทในการเขียน	● มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล - ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ฟังคำแนะนำ คำสั่งที่ซับซ้อน และปฏิบัติตาม	● การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ คำสั่งที่ซับซ้อน
	๒. เล่าเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง ๓. บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู ๔. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ๕. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู	● การจับใจความและพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง เช่น - เรื่องเล่าและสารคดีสำหรับเด็ก - นิทาน การ์ตูน และเรื่องขบขัน - รายการสำหรับเด็ก - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - เพลง
	๖. พูดสื่อสารได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์	● การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น - การแนะนำตนเอง - การขอความช่วยเหลือ - การกล่าวคำขอบคุณ - การกล่าวคำขอโทษ - การพูดขอร้องในโอกาสต่างๆ - การเล่าประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๗. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการฟัง เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจฟัง ตามองผู้พูด - ไม่รบกวนผู้อื่นขณะที่ฟัง - ไม่ควรรนำอาหารหรือเครื่องดื่มไปรับประทาน ขณะที่ฟัง - ไม่พูดสอดแทรกขณะที่ฟัง ● มารยาทในการดู เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจดู - ไม่ส่งเสียงดังหรือแสดงอาการรบกวนสมาธิของผู้อื่น ● มารยาทในการพูด เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ใช้ถ้อยคำและกิริยาที่สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ - ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล - ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด - ไม่พูดล้อเลียนให้ผู้อื่นได้รับความอับอายหรือเสียหาย

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. บอกละเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย	<ul style="list-style-type: none"> ● พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ● เลขไทย
	๒. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	<ul style="list-style-type: none"> ● การสะกดคำ การแจกถูก และการอ่านเป็นคำ ● มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ● การผันอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ ● คำที่มีตัวก้านต์ ● คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ● คำที่มีอักษรนำ ● คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน ● คำที่มี รร ● ความหมายของคำ
	๓. เรียบเรียงคำเป็นประโยคได้ตรงตามเจตนาของการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> ● การแต่งประโยค ● การเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสั้นๆ
	๔. บอกลักษณะคำคล้องจอง	<ul style="list-style-type: none"> ● คำคล้องจอง
	๕. เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาษาไทยมาตรฐาน ● ภาษาถิ่น

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ระบุข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมสำหรับเด็ก เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ● วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก เช่น - นิทาน - เรื่องสั้นง่ายๆ - ปริศนาคำทาย - บทอาขยาน - บทร้อยกรอง - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน
	๒. ร้องบทร่ำร้องเล่นสำหรับเด็กในห้องเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● บทร่ำร้องเล่นที่มีคุณค่า - บทร่ำร้องเล่นในห้องเรียน - บทร่ำร้องเล่นในการละเล่นของเด็กไทย
	๓. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> ● บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

2. การอ่านจับใจความ

การวิจัยเรื่องนี้ได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ดังนี้

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

การอ่านกับการจับใจความมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด หากไม่มีการจับใจความในเรื่องที่อ่านแล้ว ก็ไม่ถือว่าเป็นการอ่าน เป็นเพียงการเคลื่อนสายตาผ่านคำที่เป็นสัญลักษณ์เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการอ่านในใจหรือการอ่านออกเสียงต้องสามารถจับใจความได้ ดังนั้น ผู้อ่านควรรู้ความหมายของใจความและวิธีค้นหาใจความสำคัญ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์ของการอ่านจับใจความ คือ การเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง แต่มีกระบวนการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ นั่นคือ กระบวนการคิด นักจิตวิทยาการอ่านกล่าวถึงการคิดที่เกิดจากการอ่านควรเป็นไปตามระดับขั้น ได้แก่ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ซึ่งได้สรุปการอ่านจับใจความโดยเน้นการพัฒนาตามระดับขั้นของการคิดไว้ว่า การสอนต้องวางพื้นฐานให้นักเรียนมีทักษะการอ่านโดยให้สามารถจับใจความจากสื่อที่อ่านได้มากที่สุด การอ่านจะเกิดขึ้นได้ต้องผ่านกระบวนการสองขั้น ขั้นแรกคือ การรับสารผ่านทางสายตาขั้นต่อมาคือ สมองจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง รวมทั้งผู้อ่านต้องรู้จักความหมายของคำที่อ่านและรู้จักส่วนประกอบของคำที่อ่านด้วย ส่วนทักษะการอ่านจับใจความจะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ดังนั้น การคิดจะเริ่มจากระดับต้นไปสู่ระดับสูง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความจึงควรสอนเรียงตามลำดับขั้นของการคิด (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2550: 84)

การอ่านจับใจความเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิด การจับใจความเรื่องที่อ่านเป็นการคิดในระดับต้น คือ รู้-จำ และเข้าใจ การอ่านจับใจความจำเป็นต้องฝึกฝนโดยอ่านอย่างสม่ำเสมอทุกวันเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การคิดระดับกลางและระดับสูง และในขั้นต่อไปก็เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ซึ่งต้องใช้การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐาน

2.2 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อค้นหาประเด็นสำคัญของเรื่อง อันเป็นแก่นของการอ่าน ซึ่งหมายถึง แนวคิดของเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างสม่ำเสมอนอกจากจะช่วยพัฒนาระดับการคิดขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูงแล้ว ยังสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้อีกด้วย การอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็นมากในการอ่าน เมื่ออ่านแล้วจับใจความสำคัญได้ จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ ดังที่ กรมวิชาการ (2546: 188) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่ม

ที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549: 120) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียงและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ วิจารณ์ ไกรคุ้ม (2552: 25) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง พิสมัย กองธรรม (2552: 46) ได้สรุปการอ่านจับใจความ หมายถึง การที่ผู้อ่านแปลความหมาย ดีความ ขยายความ ทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียน จับใจความสำคัญและแนวคิด ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ และนำความรู้ความคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ สุกัญญา วันชนะ (2553: 22) ได้กล่าวถึงความหมายการอ่านจับ ใจความว่า เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญ เนื้อเรื่องที่สำคัญ มุ่งค้นหาสาระและแนวคิดของเรื่อง ที่อ่าน

จากคำกล่าวทั้งหมดสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง กระบวนการที่ ผู้อ่านสามารถเก็บเนื้อหาสาระและแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งเข้าใจจุดมุ่งหมายและเนื้อเรื่อง ของข้อความที่อ่าน

2.3 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความนอกจากจะเป็นทักษะของการแสวงหาความรู้แล้ว นักการศึกษา ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2547: 17) ได้ กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า มีความสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้ใฝ่ใจศึกษา หาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้แล้ว ยังช่วยทำให้ จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลินอีกด้วย บุคคลที่มีชีวิตผ่านพ้นวัยเรียนในโรงเรียนไปแล้ว ถ้ามีนิสัยรักการอ่านหนังสือ ก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง ฉะนั้น นักเรียนควรได้รับการชี้แจงให้เข้าใจ การอ่านจับใจความ คือ การได้รับทราบความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของคนทั้งในอดีตและ ปัจจุบัน และได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูน สติปัญญาของนักเรียนเอง ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่อบรมให้นักเรียนมีเจตคติและมีนิสัยที่ดี ในการอ่านหนังสือและให้รู้จักค้นคว้าศึกษาด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์แก่ชีวิตของนักเรียนทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต ปานรวี ษยอุทวิชัย (2548: 33) กล่าวว่า การอ่านจับใจความก่อให้เกิดการคิด การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีวิสัยทัศน์ ทำให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552: 137) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า ในยุคข้อมูลข่าวสาร การอ่านจับใจความได้เพิ่มบทบาทความสำคัญมากขึ้น สำหรับ

นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นช่วงชั้นที่นักเรียนต้องแสวงหาความรู้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูง นักเรียนต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือหาความรู้ แต่การที่จะให้เกิดผลดีก็ต้องได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถค้นหาคำสำคัญและประโยคสำคัญจากสารที่อ่าน อีกทั้งยังสามารถบอกใจความและแนวคิดได้ถูกต้อง

สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญยิ่งต่อสังคมปัจจุบัน เพราะการอ่านนอกจากจะเป็นการแสวงหาความรู้จากทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนแล้ว ก็ยังช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอาชีพ และการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปรกติสุข

2.4 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพราะในชีวิตประจำวันของนักเรียนต้องอ่านเป็นจำนวนมาก หากว่านักเรียนอ่านได้รวดเร็วและจับใจความสำคัญได้ก็จะช่วยให้นักเรียนอ่านได้มาก ทำให้มีความรู้มากสามารถทำงานตามที่ครูมอบหมายได้อย่างรวดเร็ว การอ่านจับใจความเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับการอ่านหนังสือทุกประเภทและยังเป็นพื้นฐานในการอ่าน เพื่อแสดงความคิดเห็น เพื่อตีความ เพื่อตอบคำถามหรือเพื่อพิจารณาอีกด้วย ผู้มีความสามารถในการการอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยในการอ่านหนังสือได้รวดเร็ว การอ่านจับใจความจำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะอ่านเรื่องอะไรหรืออยู่ในระดับใดก็ตาม เพราะถ้าไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ก็จะไม่ได้ก่อประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร การแสวงหาความรู้และเมื่อจบไปแล้วก็ต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังที่ ปทุมกาญจน์ ศรีสุวรรณ (2549: 15) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการเพิ่มพูนสติปัญญา มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ มีความคิดกว้างไกล สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าพัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 8) ได้กล่าวสรุปประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า ให้ประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลินและยังสามารถนำความรู้จากการอ่านไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้ก้าวหน้า ลักษณะ แสงขาว (2553: 69) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความว่า ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ จับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ มีความเข้าใจสรุปความได้ นำความรู้ที่ได้จากการอ่านจับใจความไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์และใช้การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการอ่านและการเขียน นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักแสวงหาความรู้และความบันเทิงด้วยตนเองได้ และมีนิสัยรักการอ่าน

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่าน นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้และมีความจำเป็นเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน

2.5 หลักการอ่านจับใจความและวิธีการอ่านจับใจความ

2.5.1 หลักการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ในการอ่าน คือ อ่านเรื่องราวทั้งหมดให้เข้าใจ จับใจความสำคัญของแต่ละตอนแล้วตั้งคำถามสั้น ๆ ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร แล้วสรุปใจความสำคัญของทุก ๆ ตอน และขยายความในคำตอบเมื่อต้องการรายละเอียด ส่วนการอ่านจับใจความจะให้ผลนั้น นักเรียนต้องมีความรู้พื้นฐานในการอ่านต้องเข้าใจความหมายของคำ ต้องมีสมาธิในการอ่าน มีสุขภาพกายและจิตใจดี และต้องมีการฝึกฝนอยู่เสมอ ดังที่ กรมวิชาการ (2546: 189) กล่าวว่า การอ่านจับใจความให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือ และใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่เคยอ่านมาประกอบเพื่อจะทำให้เกิดความเข้าใจและจับใจความเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547) ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่านโดยมุ่งแต่เนื้อเรื่อง ไม่ต้องพะวงกับการออกเสียง โดยครูแนะนำให้ตั้งคำถาม ถามตัวเองจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน และ อย่างไร การอ่านจับใจความให้ได้ผลดีต้องทำความเข้าใจความหมายคำที่มีความหมายพิเศษ เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมายในขณะที่อ่านจับใจความ นักเรียนต้องรู้จุดมุ่งหมายในการอ่าน กำหนดเนื้อหาและเวลาที่ให้อ่านได้อย่างเหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถ มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่จะอ่าน หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่าน ควรมีกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ให้ตอบคำถามหรือให้เขียนสรุปเรื่องราวเพื่อทดสอบความเข้าใจ

สรุปได้ว่า หลักการอ่านจับใจความ นักเรียนต้องรู้จุดมุ่งหมายในการอ่าน เนื้อหาที่อ่านต้องเหมาะสมกับวัยและความมีกิจกรรมหลังการอ่าน ประการสำคัญต้องพยายามจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้รู้แนวคิดของเรื่องว่าเป็นอย่างไร และต้องฝึกอ่านจับใจความอยู่เสมอ ๆ จะช่วยให้อ่านได้รวดเร็วขึ้น

2.5.2 วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพนั้น นักเรียนจะต้องสามารถจับใจความได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งจะต้องมีกลวิธีในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้คือครั้งแรกให้อ่านผ่าน ๆ ไปก่อน เพื่อให้รู้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ต่อไปจึงให้อ่านละเอียดทำความเข้าใจเนื้อเรื่องให้ชัดเจน แล้วตอบคำถามสั้น ๆ ทดสอบความเข้าใจ และสุดท้ายจึงเรียบเรียงใจความสำคัญของเนื้อเรื่องด้วยตนเอง ส่วนเรื่องที่น่ามาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความควรเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนและความสามารถของนักเรียน ครูควรแนะนำให้นักเรียนรู้ว่าใจความสำคัญให้นักเรียนอ่านข้อความเพื่อหาคำตอบ และฝึกให้เล่าเรื่องย่อ ฝึกให้สรุปความว่าในเรื่องกล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไมและเกิดผลอย่างไร แล้วเขียนบันทึกไว้ การอ่านจับใจความต้องฝึกอย่างต่อเนื่อง ฝึกให้ถูกวิธีตั้งแต่ทำนอง การเคลื่อนสายตาจากจุดที่สายตาจับตัวหนังสือต่อไปเรื่อย ๆ พยายามลดการมองย้อนกลับ ศึกษาคำศัพท์เพิ่มขึ้น หัดจับประเด็นสำคัญที่อ่าน มีการบันทึกผลการอ่านทุกครั้ง สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 81) ได้นำเสนอวิธีการอ่านในใจเพื่อจับใจความไว้ดังนี้ วิธีอ่านปกติ ใช้ค้นหาข้อมูลและตอบคำถาม วิธีอ่านสำรวจ เพื่อค้นหาคำสำคัญหรือหัวข้อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ วิธีอ่านละเอียด เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของเรื่องในทุกประเด็น วิธีอ่านเร็วเป็นการอ่านที่ต้องการปริมาณมากใช้เวลา น้อย และวิธีอ่านคร่าว ๆ เป็นการอ่านเพื่อทบทวนยืนยันความถูกต้อง แวกคา (Vacca 2008: 652 - 658) ได้อธิบายกลวิธีพิเศษเพื่อการอ่านจับใจความคือ สแคฟโฟลด์ิงเพื่อการอ่านเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านจับใจความจนบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ ขั้นนำ เป็นขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน กลวิธีการเรียน ขั้นก่อนเรียน เป็นขั้นสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับนักเรียน ขั้นอ่าน ให้นักเรียนอ่านสื่อที่แจกแล้วใช้เทคนิคคำถามตามลำดับขั้นการคิด จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ขั้นปฏิบัติงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลโดยหาข้อสรุปร่วมกัน ขั้นสุดท้าย คือขั้นหลังเรียนเป็นการวัดและประเมินผล จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่าน ภิภาวรรณ ไกรคุ้ม (2552: 29) เสนอวิธีการอ่านเพื่อวัดความสามารถในการจับใจความ ดังนี้ การตั้งคำถามแบบเลือกตอบ ชักถามตั้งแต่ความจำ ความเข้าใจ ถึงการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ทั้งนี้ต้องเหมาะกับวัยและความสามารถของนักเรียน การตั้งคำถามปลายเปิดให้เขียนตอบ การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากการอ่าน การสร้างแผนผังความคิดจากการอ่าน การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และการเขียนเรื่องต่อจากการอ่าน การสรุปความคิด ข้อคิด

กล่าวโดยสรุป วิธีการอ่านจับใจความต้องเข้าใจความหมายคำศัพท์ เชื่อมโยงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่อ่าน ต้องอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดและทำความเข้าใจจน

ทราบความคิดหลักของเรื่อง การอ่านจับใจความต้องฝึกตั้งแต่เด็ก ครูต้องแนะนำให้นักเรียนรู้จักกลวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านในแต่ละตอน รู้จักตอบคำถาม ตั้งคำถาม การค้นหาศัพท์ การเรียงลำดับเหตุการณ์ และที่สำคัญต้องมีสมาธิในการอ่านและฝึกฝนอยู่เสมอ จึงจะทำให้การอ่านจับใจความได้ผลดี

2.6 ลำดับขั้นของการอ่านจับใจความ และกระบวนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ โดยยึดแนวทางการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลาง และขั้นสูงนั้น กรมวิชาการ (2546: 189 - 190) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านในใจ เพื่อจับใจความ ดังนี้

- 1) อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
- 2) อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
- 3) อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
- 4) เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 174 – 175) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านในใจ เพื่อจับใจความ ดังนี้

- 1) ขั้นก่อนอ่าน เป็นขั้นนำก่อนเริ่มต้นเข้าสู่การอ่านจับใจความ ขั้นนี้นักเรียนจะต้องสร้างความรู้สึกลงใจที่จะอ่านสาร โดยกำหนดจุดประสงค์ของการอ่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกสารเพื่อการอ่านให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สำนวณพื้นฐานความรู้เดิมเกี่ยวกับประเภทของสารที่จะอ่าน พิจารณาชื่อเรื่องแล้วตั้งสมมติฐานเพื่อทำนายเหตุการณ์ในเรื่อง กำหนดทิศทางและลำดับขั้นของการอ่านในใจเพื่อจับใจความ
- 2) ขั้นอ่าน เป็นการปฏิบัติตนเพื่อการอ่านจับใจความ โดยอ่านชื่อเรื่องเป็นลำดับแรก แล้วพยายามทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง อ่านแต่ละย่อหน้าของเรื่องอย่างรอบคอบ เพื่อค้นหาคำกลุ่มคำ และประโยคสำคัญที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับชื่อเรื่องแล้วจดบันทึกไว้ อ่านทบทวนอีกครั้งตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อเป็นการทบทวนเรื่องราวทั้งหมด
- 3) ขั้นหลังอ่าน ทบทวนด้วยการเรียงลำดับเรื่องราวทั้งหมดแล้วสรุปเรื่องให้เหลือเฉพาะประเด็นสำคัญ ตอบคำถามตามลำดับขั้นของการอ่านจับใจความ ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ ถ้ามีข้อผิดพลาดจากเรื่องที่อ่าน ให้อ่านเรื่องซ้ำเพื่อหาคำตอบ และถ้ามีข้อสงสัยควรอ่านเพิ่มเติมจากเอกสารอื่นเพื่อตอบข้อสงสัย

กระบวนการอ่านจับใจความมีคำสำคัญที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 คำ คือ คำว่า กระบวนการ กับ อ่านจับใจความ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของ กระบวนการ ไว้ว่า หมายถึง ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผล อีกอย่างหนึ่ง ส่วนคำว่า อ่านจับใจความ หมายถึง อ่านเข้าใจความหมาย เมื่อนำทั้งสองคำมา รวมกันจะหมายถึง ปรากฏการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เข้าใจความหมาย ดังที่ สุนันทา มั่น เศรษฐวิทย์ (2554: 95) ได้นำหลักการของ บี.เอส.บลูม (B.S. Bloom) ที่ แลปปี้ และฟลัด (Lapp and Flood, 1986: 87 - 92) มาทำการประยุกต์ใช้ในการฝึกอ่าน ซึ่งมีทั้งหมด 6 ชั้น แต่ละชั้นมี ลำดับขั้นของการคิดที่แตกต่างกัน ชั้นที่ 1-3 เป็นการคิดขั้นเบื้องต้น สำหรับชั้นที่ 4-6 เป็นการคิด ขั้นสูง ในแต่ละชั้นจะมีจุดมุ่งหมายของการคิดเรียงลำดับจากชั้นที่ 1-6 ดังนี้

ชั้นที่ 1 จำ เป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำ ความหมายของคำ ให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ

ชั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองได้ เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยคและข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์ โดยใช้คำพูด ของตนเอง

ชั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนควรมีการฝึกลำถ้อยคำ ประโยค และ เหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้ แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ

ชั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จาก การอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบ ใดมีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกี่ยวข้องกัน

ชั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรู้จักตั้งสถานการณ์ที่คล้ายแนวคิดของ เรื่อง รู้จักค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพยที่มี ความหมายเปรียบเทียบแล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกัน และต่างกัน ได้ด้วย

ชั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิด ที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินใจเรื่องที่อ่าน ว่าอะไรคือ ส่วนที่จริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ และยังรวมไปถึงความเป็นเหตุเป็นผลด้วย

นอกจากนั้น นักวิชาการได้เสนอกระบวนการอ่านจับใจความ ไว้ดังนี้ บล็อก แกรมเบอร์ลีย์ และ เพรสลีย์ (Block, Gambrell and Pressley 2002: 362) กล่าวไว้ว่า การจับ ใจความเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่าน สาร และบริบท ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเป็นไป

ในเชิงแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ผู้อ่านจะเชื่อมโยงใจความของสารสู่ความรู้เดิม ส่วนบริบทเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดกระบวนการจับใจความที่ได้ผล ดังนั้น การอ่านที่จะได้ผล จำเป็นต้องมีลำดับขั้นของการคิดตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงขั้นสูงสุด สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554: 5 - 23) ได้สรุปไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายอย่าง ทั้งที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองและปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ อันจะมีผลกระทบต่อนักเรียนซึ่งเป็นผู้อ่าน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ การทำงานของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ส่วนปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ สังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมรอบตัวนักเรียน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน

จากลำดับขั้นของการอ่านจับใจความ จะเห็นได้ว่า กระบวนการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่เกี่ยวข้องกับลำดับขั้นของการคิด 6 ขั้น คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ครูจึงควรฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิดทั้ง 6 ขั้น เพื่อความสมบูรณ์ของการอ่านจับใจความ เริ่มต้นนักเรียนต้องอ่านชื่อเรื่อง พิจารณาคำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏในชื่อเรื่อง เพื่อศึกษาความหมายของคำหรือกลุ่มคำนั้น แล้วตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ตามด้วยอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ และเนื้อเรื่องอย่างละเอียดทีละย่อหน้าเพื่อหาคำ หรือกลุ่มคำสำคัญ แล้วสรุปประเด็นสำคัญในเรื่องเพื่อนำไปสู่การจับใจความสำคัญของเรื่อง และสามารถสรุปเรื่อง วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และประเมินค่าจากเรื่องที่อ่าน

2.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และรูปแบบการอ่านจับใจความ

2.7.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

ทฤษฎีเป็นหลักความจริงที่ได้รับการพิสูจน์แล้ว บางทฤษฎีได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554) ได้รวบรวมทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านไว้ ดังนี้

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike , 1913: 344) เน้นทางด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดี จะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดี จะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความได้ดี ซึ่งได้นำเสนอ กฏ 3 ข้อ คือ

- (1) กฏแห่งความพร้อม นักเรียนที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจจะเรียนได้
- (2) กฏแห่งการฝึกหัด การได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

(3) กฎแห่งผล เมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอก็จะทำให้ผลการเรียนดี

2) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของ สกินเนอร์ และ กานเย (Skinner ,Gagne , 2009 อ้างถึงใน ประภาพรณ เอี่ยมสุภามิต , 2552: 277 – 295) การให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง การกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ เน้นการเสริมแรง ดังนั้น การจัดหาเรื่อง ที่ตรงกับความสนใจก็จะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการที่จะอ่าน ผลที่ได้คือการตอบสนองที่ดี ได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

(1) การเตรียมการรับรู้ เป็นการทำให้เกิดความสนใจโดยการใช้สื่อต่าง ๆ การทำให้เกิดความคาดหวังโดยบอกเป้าหมายของสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ และการนำข้อมูลออกมาจากความทรงจำระยะยาวโดยการให้นักเรียนได้ระลึกถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

(2) การเรียนรู้และการแสดงออก เป็นการเลือกการเรียนรู้ นำความรู้จากหน่วยความจำมาใช้ในการสนองตอบ และการเสริมแรงนักเรียนโดยเลือกเอาสิ่งเร้าที่สำคัญเข้ามา และแปลงสิ่งเร้าเข้าไปในโครงสร้างทางปัญญาเก็บไว้ในความทรงจำระยะยาว

(3) การถ่ายโยงการเรียนรู้ โดยการให้สัญญาณในการดึงเอาความรู้มาใช้ และการแผ่ขยายการเรียนรู้นำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม

3) ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt , 2009: 240 อ้างถึงใน ประภาพรณ เอี่ยมสุภามิต 2552) เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ

- (1) กฎของความคล้ายกัน การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ
- (2) กฎของความชอบ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะของการหยั่งเห็น
- (3) กฎการต่อเนื่อง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเห็นความสัมพันธ์ในลักษณะใหม่ ๆ ของสิ่งต่าง ๆ

4) ทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสาร ของ โกเมซ และโกเมซ (Gomez & Gomez 2007: 224 - 228) ได้แนะนำหลักในการดำเนินงานโดยใช้ทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสาร มาใช้ประโยชน์ในการอ่านดังนี้

- (1) ให้นักเรียนอ่านสำรวจเพื่อสังเกตคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียน พิจารณาจากคำที่เป็นตัวหนา หรือคำที่ขีดเส้นใต้ นอกจากนั้นอาจเป็นคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด
- (2) อ่านปกติเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่อง แล้วจึงให้นักเรียนเขียนบันทึกเพื่ออธิบายเนื้อหาในภาพรวม และเขียนคำศัพท์ลงในสมุดด้วย
- (3) อ่านละเอียดเพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งบันทึกเหตุการณ์สำคัญ รวมทั้งบันทึกความหมายของคำศัพท์ตามที่คาดเดา

(4) อภิปรายเนื้อหาที่อ่านรวมทั้งคำศัพท์ที่คาดเดาความหมายไว้เพื่อให้เข้าใจตรงกัน แล้วจึงอ่านเนื้อเรื่องให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

(5) ย่อเรื่องให้เหลือเฉพาะใจความที่เป็นประเด็นสำคัญ เรื่องที่ย่อแล้วให้แลกเปลี่ยนกันอ่านในกลุ่ม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความดังกล่าว คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ ทฤษฎีเกสตัลท์ และทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสาร สามารถนำมาใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กฎแห่งความพร้อม นักเรียนที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจจะเรียนได้ กฎแห่งการฝึกหัด การได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และกฎแห่งผล เมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผลการเรียนดี การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเห็นความสัมพันธ์ในลักษณะของการหยั่งเห็น การเปลี่ยนแปลง การรับรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ การให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง การกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ เน้นการเสริมแรง การนำทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสาร มาใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความ

2.7.2 รูปแบบการอ่านจับใจความ

รูปแบบการอ่านจับใจความ หมายถึง ข้อความที่อธิบายให้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านเพื่อจับใจความ การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จำเป็นที่ผู้อ่านจะต้องคำนึงถึงรูปแบบการอ่านที่ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพ (ปทุมกาญจน์ ศรีสุวรรณ 2549: 17) ได้นำรูปแบบของเกรย์ (Gray) และการอ่านตามทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เน้นความรู้ความเข้าใจของโรเบิร์ต และลินเกอร์ (Roberts & Leunger) กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการอ่านที่เน้นทักษะในการอ่าน ของเกรย์ (Gray , 1960: 9 อ้างถึงใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2554: 5 - 7) การอ่านเกิดจากการทำงานที่เป็นกระบวนการโดยเริ่มจากสายตารับรู้ตัวอักษรที่ปรากฏในสาร แล้วส่งให้สมองแปลความหมายของสัญลักษณ์ที่รับรู้ การแปลความหมายเพื่อเข้าใจเรื่องราวเป็นการคิดที่อยู่ระดับเข้าใจ ส่วนการคิดวิเคราะห์เป็นการคิดที่อยู่ในระดับสูงกว่าเข้าใจ จึงเป็นการเน้นทักษะการอ่านควบคู่กับการคิด

2) รูปแบบที่เน้นกระบวนการระหว่างผู้รับสารกับสาร ของ แฮร์ริช และฮอดเกซ (Harris & Hodges , 1995: 259 อ้างถึงใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2554: 2 - 18) มุ่งเน้นความสำคัญของผู้รับสารกับสารที่อ่านโดยใช้วิธีอ่านหลายวิธี ได้แก่ อ่านสำรวจ อ่านปกติ และอ่านละเอียด

การเชื่อมโยงคิดต่อกันซ้ำ ๆ จะช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น นักเรียนจะต้องมีแรงจูงใจให้กระทำ ซึ่งเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและกระบวนการด้านกลไกนำสิ่งเร้าเข้าสู่สมอง และการตีความเมื่อสิ่งเร้าเข้าสู่สมอง สิ่งเร้าในที่นี้คือ สารที่เป็นนิทานพื้นบ้านที่ตรงกับความสนใจของนักเรียน เมื่อรับสารจากสิ่งเร้าก็จะมีกระบวนการการส่งสารด้วยการเขียน

3) รูปแบบที่เน้นการอ่านตามทฤษฎีทางจิตวิทยา ของ โรเบิร์ต และลินเกอร์ (Roberts & Leunger) เน้นที่พฤติกรรมความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการ สารที่อ่านมีความยากง่ายสอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียน โดยได้มีการปรับความยากง่ายให้ตรงกับระดับของนักเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การนำรูปแบบการอ่านดังกล่าวมาใช้ในการวิจัย คือ ในกิจกรรมการสอนขั้นตอนการอ่าน ก่อนการอ่านเรื่อง นักเรียนต้องทำความเข้าใจความหมายของคำในชื่อเรื่อง และเนื้อเรื่อง ก่อนที่นักเรียนจะอ่านนิทานพื้นบ้านนั้นอย่างละเอียด จะเกิดความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและความคิด ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจแล้วสามารถตีความความเป็นเรื่องที่อ่านได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554: 5 - 27) ได้กล่าวถึงรูปแบบการอ่านที่ใช้ในการอ่านจับใจความ คือ รูปแบบการอ่าน บน - ล่าง (Top - Down Processing) ที่เน้นความหมายของกูดแมน (Goodman) ว่า เมื่อผู้อ่านรับสารจะค้นหาความหมายของคำ ประโยคและข้อความตลอดเวลา สมองจะทำหน้าที่ตัดสินใจว่า ข้อความที่อ่านนั้นมีความหมายว่าอย่างไร ผู้อ่านจึงต้องใช้ความรู้เดิมเข้ามาช่วยตัดสินใจการอ่าน ตามรูปแบบนี้จึงเป็นกระบวนการ บน - ล่าง บน หมายถึง สมอง ล่าง หมายถึง สาร ในการอ่านจับใจความใช้วิธีอ่านปกติไม่จำเป็นต้องอ่านทุกถ้อยคำ เนื้อหาต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน โดยใช้ร่วมกับทักษะการเขียน จึงเน้นที่สมองสามารถเก็บความจากสารที่อ่าน ดังนั้น ในการวิจัยเรื่องนี้จึงใช้กระบวนการ บน - ล่าง

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการอ่านมีหลายรูปแบบ คือ รูปแบบการอ่านที่เน้นความหมาย เน้นกระบวนการบน - ล่าง เน้นทักษะ เน้นที่กระบวนการรับสาร และการอ่านตามทฤษฎีทางจิตวิทยา สามารถนำมาใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ คือ 1) ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนใช้สมองจับใจความสารที่อ่านโดยใช้รูปแบบ บน - ล่าง 2) รูปแบบเน้นการรับสารด้วยการอ่านและส่งสารด้วยการเขียน 3) รูปแบบที่เน้นทางจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน โดยนิทานพื้นบ้านมีความยากง่ายตรงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และตรงกับความสนใจของนักเรียน

2.8 การประเมินผลการอ่านจับใจความ

การประเมินผลการอ่านจับใจความ กระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ ครูจะใช้วิธีการใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ ก่อนที่จะประเมินควรทำความเข้าใจว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเป็น มิใช่การอ่านออกหรือการอ่านได้ แต่เป็นการอ่านโดยการเก็บสาระที่ผู้เขียนต้องการ สื่อความหมาย สื่อความคิด โดยผู้อ่านต้องอาศัยความสามารถในการคิด พิจารณา ไตร่ตรอง วิเคราะห์

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2530: 84) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบแบบเลือกตอบไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน เพราะสามารถจำแนกระดับความรู้ต่าง ๆ ได้ เช่น ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มีข้อดีคือ วัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมตั้งแต่ระดับต่ำไปหาระดับสูงได้ มีความเป็นปรนัย สามารถตรวจสอบให้คะแนนได้ทันทีและสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการตรวจ นำผลการตอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพแต่ละข้อ แต่ละตัวเลือกได้ โครงสร้างมี 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนแรกที่เป็นคำถามนำ และส่วนที่เป็นตัวเลือก ประกอบด้วย คำตอบ 1 ตัว และที่เหลือเป็นตัวลวง

แมนโซ และแมนโซ (2001: 245) ได้นำเสนอเครื่องมือที่ช่วยในการประเมินความสามารถในการอ่านที่เรียกว่า ITI (Informal Textbook Inventory) ซึ่งได้แบ่งข้อคำถามเพื่อวัดระดับความสามารถในการอ่านไว้ดังนี้

- 1) ข้อคำถามวัดความเข้าใจระดับพื้นฐาน เป็นข้อคำถามซึ่งถามเกี่ยวกับความเข้าใจแนวคิดหลัก รายละเอียดสนับสนุน คำศัพท์ในบริบท
- 2) ข้อคำถามวัดความเข้าใจระดับประยุกต์ เป็นข้อคำถามที่ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่อ่าน และประเมินตัดสินสิ่งที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์ คำนิยามและความรู้ที่นักเรียนมีอยู่

จิตรลดา บุญเรือง (2552: 24) ได้กล่าวไว้ว่า เครื่องมือที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

- 1) แบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ เรียงจากเรื่องที่ยังไปหายาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถในการอ่านแบบทดสอบ คะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ เปอร์เซ็นไทล์ หรือระดับ
- 2) แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ จะคล้ายกับแบบทดสอบมาตรฐาน คือ มีข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ แต่จะไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ คะแนนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เกณฑ์ที่นักเรียนมีความสำเร็จจากการอ่านอยู่ระหว่างร้อยละ 80 และ 90

สรุปได้ว่า วิธีประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความในการวิจัยครั้งนี้ คือ การใช้ข้อคำถามเพื่อประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความในรูปแบบของแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ ประกอบไปด้วยระดับการคิด 6 ชั้น ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

3. เอกสารเกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

3.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึก มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชาที่เกี่ยวกับทักษะ การใช้แบบฝึกพัฒนาการเรียนการสอนจะช่วยให้ครู และนักเรียนพบข้อบกพร่องทางการเรียนการสอน และแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ นักวิชาการได้ให้ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกไว้ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส (2548 : 15) ได้อธิบายว่า แบบฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเอง

วรสุดา บุญยไวโรจน์ (2549 : 37) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอนที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจฝึกฝน จนเกิดความคิดที่ถูกต้อง และเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูทุกคนใช้ในการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทักษะของนักเรียน

สุบิน ชื่นชาย (2555 : 35) ได้กล่าวถึงแบบฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึง สื่อการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน แบบฝึกทักษะเป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝน และในแบบฝึกต้องมีกิจกรรมที่หลากหลาย แบบฝึกมีความสำคัญต่อผู้เรียน ช่วยเสริมทักษะให้แก่ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจรวดเร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้น ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

ชุลีพร พิณจพล (2554 : 41) ได้กล่าวถึงแบบฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึง แบบฝึกหรือแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้ฝึกปฏิบัติหลังการเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญในเรื่องนั้นๆ แบบฝึกทักษะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะเพิ่มขึ้น

อังกาบ แผ่นระกูล (2553 : 33) ได้กล่าวถึงแบบฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึง แบบฝึก ชุดฝึก แบบฝึกเสริมประสบการณ์ และทักษะการเขียนที่มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตรที่ครูจัดทำ และจัดหามาประกอบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมให้เด็กรู้จักค้นคว้า ฝึกปฏิบัติควบคู่ไปกับเนื้อหาที่

เรียน จนเกิดทักษะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้ถูกต้อง และแบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ครูใช้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยที่กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในแบบฝึกนั้นจะครอบคลุมเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว จะทำให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะมากขึ้น เพราะมีรูปแบบหรือลักษณะที่หลากหลาย

3.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2549:27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่าเป็นวิธีที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะนักเรียนมีโอกาสที่จะนำความรู้ที่เรียนมาแล้ว มาฝึกให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543 : 44) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่กับการเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดที่ครอบคลุมกิจกรรมที่นักเรียนพึงกระทำ จะแยกกันเป็นหน่วยหรือรวมเล่มก็ได้

เสนาะจิต สิริเลิศธิกุล (2548 : 1) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึก เป็นเครื่องมือสำคัญของครูที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับการฝึกทักษะทางภาษาไทยครบถ้วนทั้ง 5 สาระ

กมล ดิษฐามล (2549 : 41) ในการฝึกทักษะจำเป็นต้องอาศัยแบบฝึกหัดเพื่อทบทวนความเข้าใจ และฝึกในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว ครูส่วนมากจะใช้แบบฝึกหัดที่มีอยู่ในแบบเรียนใ้ให้นักเรียนฝึกหัดหลังจากเรียนแล้ว แต่หนังสือแบบฝึกหัดบางเล่มมีแบบฝึกหัดเพียงเล็กน้อย หรือไม่มีเลย จึงเป็นหน้าที่ของครู โดยตรงที่จะต้องสร้างแบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ และความเข้าใจมากขึ้น

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนชนิดหนึ่งที่ทำขึ้นอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาการเรียนของนักเรียนให้เกิดทักษะและความเข้าใจมากขึ้น ช่วยให้ครูทราบความก้าวหน้าหรือข้อบกพร่องของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน

3.3 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ไว้ดังนี้

สุณิรัตน์ แสงขาว (2541 : 37) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ใช้เสริมหนังสือแบบเรียนในการเรียนทักษะ
2. เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยแบ่งเบาภาระของครู

3. เป็นเครื่องมือช่วยฝึกฝนและช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่จะต้องได้รับการดูแลและเอาใจใส่จากครูด้วย
4. แบบฝึกที่สร้างขึ้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จะเป็นการช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จตามระดับความสามารถของเด็ก
5. จะช่วยเสริมทักษะให้คงอยู่ได้นาน
6. เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง
7. แบบฝึกที่จัดทำเป็นรูปเล่ม จะอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการเก็บรักษาไว้เพื่อทบทวนด้วยตนเอง
8. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องในการสอน ตลอดจนทราบปัญหาและข้อบกพร่องและจุดอ่อนของนักเรียน ช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง
9. ช่วยให้เด็กมีโอกาสฝึกทักษะได้อย่างเต็มที่
10. แบบฝึกทักษะที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยครูประหยัดเวลา และแรงงานในการสอนและการเตรียมสอน การสร้างแบบฝึกทักษะ และช่วยให้นักเรียนประหยัดเวลาในการลอกโจทย์แบบฝึกหัด

รัชณี ศรีไพรวรรณ (2547 : 12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน อันเป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียนการสอน ตลอดจนสามารถช่วยให้นักเรียน เรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของเขาด้วย
3. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของเขาได้
4. ฝึกให้นักเรียนทำงานได้ตามลำพัง โดยมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

กล่าวโดยสรุป ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ นอกจากจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะและทบทวนได้ด้วยตนเองแล้ว ยังช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องในการสอน ทราบปัญหาและข้อบกพร่อง จุดอ่อนของนักเรียนเพื่อครูจะได้แก้ไขได้ทันทั่วทั้ง นอกจากนี้ยังช่วยประหยัดเวลา แรงงานในการเตรียมการสอนของครู ตลอดจนช่วยประหยัดเวลาในการลอกโจทย์แบบฝึกหัดของนักเรียนด้วย

3.4 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

มีนักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ดังนี้
จิวรรณ กิริติกร (2543 : 185) แบบฝึกที่ดีเป็นแบบฝึกที่มีลักษณะดังนี้

1. แบบฝึกต้องมีเอกภาพและความสมบูรณ์ในตัวเอง
2. เกิดจากความต้องการของตัวเองและสังคม
3. ครอบคลุมหลายลักษณะวิชาและบูรณาการให้เข้ากับการอ่าน
4. ใช้แนวคิดใหม่ในการใช้กิจกรรม
5. คำนึงถึงพัฒนาการและวัยของผู้เรียน
6. เน้นการแก้ปัญหา

7. ครูและนักเรียนได้มีโอกาสวางแผนร่วมกัน แบบฝึกควรเป็นสิ่งที่น่าสนใจ คือ เป็นสิ่งแปลกใหม่พอสมควร เป็นสิ่งซึ่งสมองสามารถปรับเข้าสู่โครงสร้างทางความคิดของเด็กได้
จันทร์ชัย มหาโพธิ์ (2545 : 20) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรประกอบไปด้วย

1. เนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
2. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน
3. มีภาพประกอบ มีการวางฟอร์มที่ดี
4. มีที่ว่างเหมาะสมสำหรับการฝึก
5. ใช้เวลาที่เหมาะสม
6. ทำทายความสามารถของผู้เรียนและสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2551 : 21) กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกเสริมทักษะที่ดี สรุปได้ว่าจะต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน เนื้อหาต้องตามหลักวิชาใช้ภาษาเหมาะสม มีคำอธิบายและมีคำสั่งที่ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติตามสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีต้องคำนึงถึงพัฒนาการและวัยของผู้เรียน แบบฝึกควรเป็นสิ่งที่น่าสนใจเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ใช้เวลาในการฝึกที่เหมาะสมและควรมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับแบบฝึก

3.5 ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก

กฤษยา แสงเดช (2545 : 14-15) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. วิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นทักษะย่อยๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและแบบฝึกหัด

3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้แบบฝึก
4. สร้างแบบทดสอบ
5. สร้างแบบฝึกเพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อย
6. สร้างบัตรอ้างอิงเพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง
7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้าเพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน
8. นำชุดแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาจุดบกพร่องและหาคุณภาพ
9. ปรับปรุงแก้ไข
10. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจงคู่มือการใช้

ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 20) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก ไว้ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึก
 2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียดเพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการทำ
 3. ออกแบบการจัดทำแบบฝึกตามจุดประสงค์
 4. สร้างแบบฝึกและส่วนประกอบอื่นๆ เช่น แบบทดสอบก่อนฝึก บัตรคำสั่ง
- ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ และทดสอบหลังฝึก

5. นำแบบฝึกไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ปรับปรุง พัฒนา ให้สมบูรณ์

ทิสนา เขมมณี (2552 :170) ได้สรุปขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นไปได้ควรศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกระดับชั้น
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นปัญหาหรือทักษะย่อยๆ เพื่อนำไปใช้ ในการวางแผนแก้ปัญหาและออกแบบทดสอบ
3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบ ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะ เช่น จะนำไปใช้กับใคร ใช้อย่างไร มีวิธีการใช้อย่างไร

4. สร้างแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง หรือสภาพที่เป็นปัญหา โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะนั้น
 5. สร้างแบบฝึกทักษะในแต่ละเรื่องให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ตามรูปแบบและวิธีการในการแก้ปัญหานั้นๆ
 6. สร้างแบบเฉลยแบบฝึกทักษะหรือแบบทดสอบ เพื่อให้สามารถตรวจสอบผลการฝึกทักษะได้
 7. สร้างแบบบันทึกผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน
 8. นำแบบฝึกทักษะไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ทั้งในด้านเนื้อหาและรายละเอียดต่างๆ
 9. นำไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน
 10. จัดทำแบบฝึกทักษะฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่ต่อไป
- ดังนั้นในการสร้างแบบฝึกทักษะมีขั้นตอนที่ละเอียดอ่อน ซึ่งในการจัดสร้างแบบฝึกทักษะนั้น จะต้องคำนึงถึงขั้นตอนเหล่านี้ ตลอดจนต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยา ในการสร้างประกอบการศึกษาสภาพปัญหา การตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ การนำไปทดลองใช้ การปรับปรุงแก้ไขและการนำไปใช้จริงต่อไป ทั้งนี้ในการสร้างแบบฝึกทักษะครูผู้สอน จะต้องศึกษาและคำนึงถึงในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ด้วยเช่นกัน

3.6 หลักในการสร้างแบบฝึก

ศิริพร กอนวงศ์ (2548:37) สรุปหลักในการสร้างแบบฝึกว่าจะต้องกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการจะฝึกทักษะต่างๆ ให้เกิดกับนักเรียนและจัดเนื้อหากิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการฝึกนั้นๆ โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน นอกจากนั้นยังมีการลำดับขั้นทักษะที่ต้องฝึกตามลำดับขั้นการเรียนรู้โดยเริ่มฝึกจากทักษะที่ง่ายไปสู่ทักษะที่ยาก ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจ สนใจมีความกระตือรือร้น

ศุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 50) ได้กล่าวถึง หลักในการสร้างแบบฝึกทักษะ โดยยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ไว้ดังนี้

1. กฎของธอร์นไดร์ (Thorndike) เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกซึ่งกล่าวว่า สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ ย่อมจะทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องตัวและสามารถได้ดี ในทางตรงข้ามสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหรือทอดทิ้งไปนานแล้ว ย่อมจะทำได้ไม่ดี

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรค้ำประกันว่านักเรียนแต่ละคนนั้นมีความรู้ความถนัดความสามารถและความสนใจแตกต่างกัน ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึกทักษะ จึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม คือ ต้องไม่ยากและง่ายเกินไป ควรมีหลายๆ รูปแบบ

3. การจูงใจผู้เรียน ควรจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายากเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยยั่วยุให้อยากฝึกต่อไป

4. แบบฝึกควรสั้นๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

พรพิไล เลิศวิชา (2550 : 42-44) ได้กล่าวถึงแนวทางการทำแบบฝึกหัดไว้น่าสนใจ ดังนี้

1. แบบฝึกหัด ควรเชื่อมโยงกับเรื่องที่อ่านและออกแบบมาอย่างน่าสนใจ ทำท่ายให้ลงมือทำ และมีแนวทางที่เด็กจะทำแบบฝึกหัดให้สำเร็จได้

2. ถ้าเรื่องราวที่อ่านไม่น่าสนใจ ไม่จับใจเด็ก เด็กจะมีแนวโน้มไม่ทำแบบฝึกหัดหรือทำแบบฝึกหัดไม่ได้

3. ความรุนแรงของปัญหาการทำแบบฝึกหัด อาจร้ายแรงถึงขนาดที่ทำให้เด็กไม่ชอบภาษาเพราะได้รับประสบการณ์ทางลบในกิจกรรมการเรียนรู้

4. แบบฝึกหัดที่ออกแบบมา ควรทำให้เด็กบรรลุเป้าหมายแห่งการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เช่น ช่วยให้เด็กเข้าใจมากขึ้น มีความรู้มากขึ้น รู้สึกสนุกสนานและได้รับการกระตุ้นมากขึ้น เป็นต้น

5. กิจกรรมหรือแบบฝึกหัด ควรเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กลงมือทำทั้งแบบเดี่ยวแบบเป็นกลุ่ม เพื่อกระตุ้นให้มีการพูดคุย อภิปราย เพื่อเปิดโอกาสให้มีมิติทางสังคมและนอกเหนือจากแบบฝึกหัดเพื่อความเข้าใจและพัฒนาการเขียนแล้วกิจกรรมทั้งหลายควรจัดให้เด็กเป็นผู้กระทำ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ มีขั้นตอนที่ละเอียดอ่อน ซึ่งในการสร้างแบบฝึกทักษะนั้นจะต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการสร้างประกอบด้วย ดังนั้นในการจัดสร้างแบบฝึกทักษะครูผู้สอนจะต้องสร้างแบบฝึกทักษะให้สอดคล้องกับบทเรียนจิตวิทยาพัฒนาการของนักเรียน เริ่มฝึกจากง่าย ๆ ไปหายาก มุ่งส่งเสริมความสามารถที่แตกต่างของนักเรียน แบบฝึกทักษะมีหลากหลายกิจกรรม มีคำอธิบายที่ชัดเจน ครอบคลุมใช้เวลาพอเหมาะเพื่อใช้ฝึกทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับวัย ความพร้อมความสามารถความแตกต่างและความสนใจของผู้เรียน

3.7 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึก

ในการสร้างแบบฝึกที่คั้น สิ่งที่คุณสร้างควรคำนึงถึง คือ หลักจิตวิทยาเพื่อให้ได้แบบฝึกที่ดีที่มีความสมบูรณ์ ตรงกับความสนใจ และความสามารถของแต่ละวัย การศึกษาหลักจิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้จากข้อมูลที่คุณจิตวิทยาได้ทำการค้นพบ และทดลองไว้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกมีดังนี้

3.7.1 ทฤษฎีของธอร์นไค์ ซึ่งสรุปเป็นเกณฑ์การเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. กฎความพร้อม หมายถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลพร้อมที่จะกระทำ
2. กฎการฝึกหัด หมายถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเพราะบุคคลกระทำซ้ำและยิ่งทำมาก ความชำนาญจะเกิดขึ้นได้ง่าย
3. กฎแห่งผล หมายถึง ถ้าบุคคลใด ได้กระทำสิ่งใดแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ก็อยากจะทำอีก แต่ถ้ากระทำแล้วไม่ได้ผล ก็ไม่ยอมจะทำอีก

3.7.2 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ ซึ่งมีความเชื่อว่า สามารถควบคุมบุคคลให้ทำตามความประสงค์ หรือแนวทางที่กำหนดได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความรู้สึกทางจิตใจของบุคคลนั้นว่าจะรู้สึกนึกคิดอย่างไร เขาจึงได้ทดลองและสรุปได้ว่า บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยการกระทำ โดยมีการเสริมแรงเป็นตัวการ เมื่อบุคคลตอบสนองการเร้าของสิ่งของควบคู่กันในเวลาที่เหมาะสมสิ่งเร้านั้นจะรักษาระดับหรือเพิ่มความตอบสนองให้เข้มข้น การสร้างแบบฝึกจึงควรยึดทฤษฎีของสกินเนอร์ด้วยเหตุเพราะบุคคล จะเกิดการเรียนรู้ด้วยการกระทำ

3.7.3 วิธีสอนของกาเย ซึ่งมีความเห็นว่า การเรียนรู้มีลำดับขั้นและผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่ง่ายไปหายาก

1. การสาธิตและการอธิบายแนะนำ เริ่มแรกควรบอกให้นักเรียนทราบว่าทำอะไร อย่างไร ชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่เรียนนั้น เพื่อเร้าให้เกิดความสนใจ

2. ให้เด็กมีโอกาสฝึกทันทีหลังจากการสาธิต และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ การทำซ้ำ และการเสริมแรง ควรให้โอกาสเด็กได้ฝึกซ้ำ และควรให้ได้รับการเสริมแรงอย่างทั่วถึง
3. ขณะที่ฝึกหัดควรมีการให้คำแนะนำเพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะนั้นๆ ได้ด้วยตนเอง
4. ให้คำแนะนำที่อยู่ในบรรยากาศที่สบาย ครูผู้สอนต้องใจเย็น ไม่ดุ บรรยากาศไม่ต้องเครียด จะช่วยทำให้เด็กเกิดความพยายามที่จะฝึก
5. สิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนพบปัญหายุ่งยากในการฝึกทักษะใหม่ๆ คือ การที่ทักษะเก่าของผู้เรียนจะมารบกวนการเรียนรู้ทักษะใหม่ ซึ่งแก้ไขด้วยการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่าทักษะใหม่ที่จะฝึกฝนนั้นจะมีวิธีของมันเอง ซึ่งต่างไปจากวิธีการของทักษะเก่าและพยายามกระตุ้นให้นักเรียนระลึกอยู่เสมอว่าเขากำลังเรียนทักษะใหม่

หลักจิตวิทยาและทฤษฎีดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะให้มีความน่าสนใจและมีความเหมาะสมกับวัย ความสามารถเพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขและสนุกสนานในการเรียน มีความพึงพอใจและประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นๆ และทำให้ผู้วิจัยมีแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ

3.8 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญ เพราะจะช่วยทำให้แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเพียงพอและมีความเหมาะสมกับผู้เรียน หรือเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ต้องการพัฒนา

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2550 : 495) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80 , 85/85 , 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น เมื่อกำหนดเกณฑ์แล้วนำไปทดลองจริงอาจได้ผลไม่ตรงตามเกณฑ์ แต่ไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 5 เช่น ถ้ากำหนดไว้ 90/90 ก็ควรได้ไม่ต่ำกว่า 85.8/85.5

ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตแบบฝึกเพื่อเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำแบบฝึกไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นหาประสิทธิภาพ 1:1 แบบเดี่ยว เป็นการทดลองกับผู้เรียนกลุ่มละ 1 คน โดยใช้เด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อค้นหาข้อบกพร่องต่างๆ เช่น ลักษณะของแบบฝึก จำนวนแบบฝึก ความสนใจของนักเรียนและความเหมาะสมในด้านเวลา เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

2. ขึ้นหาประสิทธิภาพ 1:10 แบบกลุ่ม เป็นการทดลองกับผู้เรียนกลุ่มละ 6-10 คน (คณะผู้เรียนเก่งกับอ่อน) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต ตรวจสอบงาน สัมภาษณ์ เพื่อค้นหา ข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและปรับปรุงจนได้ตามเกณฑ์

3. ขึ้นหาประสิทธิภาพ 1:100 แบบสนาม เป็นการทดลองกับผู้เรียนกลุ่ม 40-100 คน ให้นักเรียนละกันทั้งเก่งและอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับที่ตั้งจากเกณฑ์พิจารณาประสิทธิภาพดังกล่าว

ดังนั้น สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดค่าประสิทธิภาพของแบบฝึก ทักษะไว้ที่ 80/80 และได้พัฒนาคุณภาพของแบบฝึกทักษะให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก่อน นำไปใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจเป็นพฤติกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ เพราะความพึงพอใจ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความพึงพอใจไว้ ดังนี้

4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ซูตมา เทียงคำ (2547 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับ ความ พึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับความพึงพอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

ณัฐดิฐ อิศระเสนีย์ (2549 : 33) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงานนั้น เช่น ความรู้สึกชอบ ภูมิใจ สุขใจ เต็มใจ และยินดีจะมีผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมีการเสียสละอุทิศร่างกายแรงใจและสติปัญญา ให้แก่งานอย่างแท้จริง

ศิวัช พุฒินทร์ (2550:9) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้ผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้เกิดความกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้ง การส่งผลต่อความสำเร็จ

ทิพย์วรรณ ศรีปรีชา (2550 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับความพึงพอใจแล้ว จะเป็นการให้ค่าความรู้สึกของมนุษย์ จะมีความสัมพันธ์กับ โลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของ

สภาพแวดล้อมค่าความรู้สึกของบุคคล ที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึก ดีเลว พอใจ ไม่พอใจ สนใจ ไม่สนใจ เป็นต้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่เข้ามากระทบหรือเกี่ยวข้องเป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก ความปิติยินดี หากสิ่ง ที่เข้ามากระทบตรงกับความต้องการตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จะเกิดความชอบ ความรัก ความพึงพอใจ ถ้าสิ่งที่ไม่ตรงกับความต้องการ จะเกิดความรู้สึกไม่พอใจและไม่ใช้หรือรับ บริการอีกความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันตามความคาดหวังที่ตั้งไว้

4.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทิสนา แคมมณี (2552 : 47) สรุปว่า อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1968 : 69-80) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็นผู้วางรากฐานจิตวิทยามนุษยนิยม เขาได้พัฒนาแรงจูงใจซึ่งมีอิทธิพลต่อระบบการศึกษาเป็นอันมาก ทฤษฎีของเขามีพื้นฐานอยู่บนความคิดที่ว่า การตอบสนองแรงจูงใจเป็นหลักการเพียงอันเดียวที่มีความสำคัญที่สุดซึ่งอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์ เขาได้สร้างทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีอยู่ 5 ประการ คือ

1. มนุษย์มีความต้องการตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุดตราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่มีความแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรม นั้นอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นจึงจะมีอิทธิพลจูงใจต่อไป
3. ความต้องการของคนซ้ำซ้อนกัน บางทีความต้องการหนึ่งได้รับการตอบสนอง แล้วยังไม่สิ้นสุดก็เกิดความต้องการด้านอื่นขึ้นอีก
4. ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปสูงตามลำดับความสำคัญ ในเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นสูงก็จะตามมา
5. ความต้องการเป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเอง

สำหรับความต้องการของมนุษย์ ซึ่งเรียกว่า Hierarchy of Needs นั้นมี 5 ลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัยและการพักผ่อน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (security or Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองให้พ้นจากอันตรายหรือถูกแย่งชิงสิ่งของที่เป็นเจ้าของ

ขั้นที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social or Belongingness Needs) เป็นความต้องการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นและมีสถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem or status Needs) เป็นความต้องการมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะเข้าใจและรู้จักตนเอง หรือความต้องการประจักษ์ในตนเอง เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ที่อยากจะทำอะไรให้สำเร็จตามความนึกคิดของตนเอง

ทั้งนี้ ทิศนา แจมมณี (2552 : 51) ได้สรุปแนวคิดของธอร์นไคค์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลมีการลงมือทดลองถูกปรับเปลี่ยนได้เรื่อยๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด และธอร์นไคค์ ได้กำหนดกฎแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือการกระทำบ่อยๆ ด้วยความเข้าใจ จะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวรถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อยๆ การเรียนรู้นั้นจะไม่คงทนถาวรและในที่สุดอาจลืมได้
3. กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่าง สิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากได้มีการนำไปใช้บ่อย หากไม่นำไปใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้
4. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจจะไม่อยากเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้

ดังนั้น จากทฤษฎีมาสโลว์ ซึ่งให้เห็นถึงความต้องการของมนุษย์ในการต้องการสิ่งต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการในด้านทางกาย ความปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและความต้องการที่จะเข้าใจและรู้จักตนเอง จะเกิดความพึงพอใจก็ต่อเมื่อความต้องการถูกตอบสนอง ส่วนแนวคิดของเฮิร์ชเบิร์ก เป็นปัจจัยกระตุ้น แรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานจนประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธอร์น ไคค์ที่สรุปว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนเกิดความพึงพอใจที่จะเรียนรู้

3.4 วิธีการวัดความพึงพอใจ

การวัดพฤติกรรมการความพึงพอใจของคน สามารถวัดได้หลายวิธีแต่สำหรับการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 68-70) ได้เสนอแนะว่า การวัดพฤติกรรมการความพึงพอใจของผู้เรียนอาจทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. ใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่นิยมใช้กันแพร่หลาย โดยขอร้องให้ผู้ที่เราต้องการให้แสดงความคิดเห็นตอบลงในแบบฟอร์มที่กำหนดตัวเลือก หรือตอบคำถามแบบอิสระ คำถามจะถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ และสภาพอื่นๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจในการทำงานทางตรงได้ทางหนึ่ง เหมาะสำหรับกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยรุ่น เหมาะอย่างยิ่งสำหรับผู้อ่านหนังสือไม่ออกเขียนหนังสือไม่ได้ หรือทำได้ช้า การสัมภาษณ์ทำได้ทั้งการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

3. การสังเกตการณ์ เป็นเทคนิควัดความพึงพอใจอีกอย่างหนึ่ง ผู้สังเกตการณ์ใช้สายตาฝ้าดู หรือศึกษาเหตุการณ์ ปรากฏการณ์การต่างๆ เพื่อให้เข้าใจลักษณะธรรมชาติและ ความเกี่ยวข้องกันระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของเหตุการณ์นั้น การสังเกตสามารถทำได้ทั้งแบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง

อารี พันธุ์ณี (2550 : 201) ได้เสนอแนะวิธีการวัดความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถามเพื่อต้องการทราบคำตอบหรือความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้หลายลักษณะ โดยกำหนดคำตอบให้เลือกหรือให้ตอบแบบอิสระได้

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการวัดที่ได้คำตอบตรงจากผู้ตอบ ซึ่งจะต้องอาศัยเทคนิคที่ดี จึงจะได้คำตอบที่เป็นจริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจของคนที่จะต้องอาศัยทักษะและความชำนาญ ในการสังเกตพฤติกรรมของคน ทั้งกิริยา ท่าทางและความพึงพอใจ โดยจะต้องอาศัยระเบียบแบบแผนที่ดีในการสังเกตด้วย

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ในการวัดความพึงพอใจของคนสามารถทำได้หลายวิธีทั้งการใช้แบบสอบถาม การสังเกต หรือการสัมภาษณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้สังเกตได้รับข้อมูลที่แตกต่าง ซึ่งความพึงพอใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะถูกกำหนดโดยความรู้สึของแต่ละบุคคล เมื่อได้พิจารณาความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนจริงมากกว่าผลตอบแทนที่เขาคาดว่าจะได้รับความพึงพอใจย่อมจะเกิดความพึงพอใจมากหรือน้อย หรือไม่พึงพอใจจึงขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

ช่อนกลิ่น วิรัตน์โยสินทร์ (2549:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความ เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ โดยครูเน้นการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์คือ การรับประสบการณ์จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม การสังเกตอย่างไตร่ตรอง การสร้างแบบคิดเชิงนามธรรม สรุปหลักการและการทดลองและประยุกต์หลักการนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ผลการทดลองพบว่านักเรียนร้อยละ 91 สามารถสรุปแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

อมรรัตน์ ประทุมชาติภักดี (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้โปรแกรม CIRC ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอนคือ (1) การจับคู่ผลัดกันอ่าน (2) การทำนายโครงสร้างเรื่อง (3) การอ่านออกเสียงคำศัพท์ (4) การให้ความหมายคำศัพท์ (5) การสรุปเรื่อง (6) การสะกิดคำศัพท์ จากกา

ทดลองนี้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัชณี เพ็ชรเย็น (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนโยเซฟ บางนา ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วัชรรา เวชบรรพต (2550 : 104-108) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนม่วงสว่างสามัคคี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.91/85.05 และดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.5982 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 59.82

กนกวรรณ ศรีชุมพวง (2550) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาวิทยา จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาวิทยา จังหวัดตรัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 35 คน ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นสื่อการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกัญญา วันชนะ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกาศเมฆ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้นิทานชาดกคำกลอน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 2) ศึกษาอัตราพัฒนาการในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างเรียนโดยใช้นิทานชาดกคำกลอน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทานชาดกคำกลอน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านกาศเมฆ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานชาดกคำกลอน มีความสามารถในการอ่านจับใจความเฉลี่ยร้อยละ 78.89 สูงกว่า

เกณฑ์ร้อยละ 7 ที่กำหนด 2) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่านจับใจความระหว่างเรียน เพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.47 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือนิทานชาดกคำกลอน อยู่ในระดับมากที่สุด

นริศรา สุนนทรราช (2554) ได้พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะทางภาษาที่มีผู้ศึกษามาตลอด โดยการใช้สื่อและวิธีการสอนแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาทักษะการอ่านจับใจความในระดับประถมศึกษา เนื่องจากนักเรียนอยู่ในวัยที่สนใจจะฟังหรืออ่านเรื่องราวต่างๆ ได้ ซึ่งครูจะต้องเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนจึงจะทำให้ให้นัก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการรายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ระยะเวลา
3. แบบแผนการทดลอง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ระยะเวลา

วันที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2560 ถึง วันที่ 10 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2560

3. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองในครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง (The One Group Pretest Post-test Design) ซึ่งแสดงดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แบบแผนการทดลอง

การทดสอบก่อนการทดลอง	การจัดกระทำที่ให้กับกลุ่มทดลอง	การทดสอบหลังการทดลอง
O ₁	X	O ₂

- O₁ หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง
 X หมายถึง การจัดกระทำที่ให้กับกลุ่มทดลอง
 O₂ หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด รวมทั้งสิ้น 62 แบบฝึก ได้แก่

- ชุดที่ 1 การอ่านจับใจความจากภาพ
 ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความจากข้อความ
 ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความจากสารานุกรม
 ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความจากบทเพลง
 ชุดที่ 5 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
 ชุดที่ 6 การอ่านจับใจความจากนิทาน

2. แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18 แผ่น เวลา 18 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ

4. แบบทดสอบความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

5. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1-91) และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านควนเสม็ด เพื่อวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแบบฝึกจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นพื้นฐานมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก

1.3 เลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแบบฝึกที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1.4 สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด รวมทั้งสิ้น 62 แบบฝึก ได้แก่

ชุดที่ 1	การอ่านจับใจความจากภาพ
ชุดที่ 2	การอ่านจับใจความจากข้อความ
ชุดที่ 3	การอ่านจับใจความจากสารานุกรม
ชุดที่ 4	การอ่านจับใจความจากบทเพลง
ชุดที่ 5	การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
ชุดที่ 6	การอ่านจับใจความจากนิทาน

1.5 ผู้ศึกษาได้นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 6 ชุด มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 ซึ่งสูงกว่า 0.50 ถือว่ามีคุณภาพ และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เป็นแบบฝึกที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.6 นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ 2 ปีการศึกษา 2559 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด จำนวน 10 คน จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง 3 คน กลุ่มปานกลาง 4 คน และกลุ่มอ่อน 3 คน ผู้ศึกษาได้ทดลองการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความทั้ง 6 ชุด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.82/82.50 และได้ปรับปรุงข้อบกพร่องโดยการปรับปรุงคำชี้แจงความคมชัดของภาพและตัวอักษรให้เหมาะสมกับนักเรียนมากขึ้นใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 6 ชุด ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพโดยนำไปทดลองกับนักเรียนตามขั้นตอน ดังนี้

1) การทดลองแบบกลุ่มย่อย (1:10) ครั้งที่ 1 นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความไปทดลองใช้ใน

2) การทดลองครั้งที่ 2 (1:100) นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแก้ไขจากครั้งที่ 1 ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด จำนวน 30 คน

จำแนกเป็นกลุ่มกึ่งปานกลางและอ่อนกลุ่มละ 10 คน ผู้ศึกษาได้ทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความทั้ง 6 ชุด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.75/85.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 6 ชุด และนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

2. แผนการจัดการเรียนเรียนรู้ การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และคู่มือการวัดผล ประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 จัดทำแผนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านควนเสม็ด ศึกษาคู่มือการวัดผลประเมินผลศึกษาแนวการจัดการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.3.2 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18 แผน เวลา 18 ชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อสำคัญคือ

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
- 2) สาระสำคัญ
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 6) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 7) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 8) สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้
- 9) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 10) ส่วนประกอบของภาคผนวก/ภาคผนวกของแผนการจัดการเรียนรู้

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 แผน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาคำดัชนีความสอดคล้องในประเด็นต่างๆ คือ การกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ปรากฏว่า

แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 ถือว่ามีคุณภาพ (สมนึก ภัทรทิยธนี.2551 : 221)

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชุดเดียวกันกับการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง (Pretest - Posttest) ผู้ศึกษาได้สร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านควนเสม็ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คู่มือการจัดการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คู่มือการวัดผลประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบทั้ง 30 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Conguence) (สมนึก ภัทรทิยธนี.2551:221) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกโดยทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชุดเดียวกันกับการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.6 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาความยากและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อแล้วจึงคัดเลือกข้อสอบจำนวน 20 ข้อที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

3.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับด้วยวิธี KR -20 ของ Kuder-Richardson (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 88) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2 สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดไว้ 3 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ด้านรูปเล่ม การพิมพ์ และด้านประโยชน์ โดยการประยุกต์จากวิธีของลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีระดับประเมิน 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

5 คะแนน หมายถึง	มีความพอใจมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1 คะแนน หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมซึ่งได้รับคำแนะนำดังนี้ ข้อคำถามบางข้อยาวเกินไปควรปรับปรุงข้อความให้กระชับและได้ใจความ การสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจควรสร้างให้ครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ด้านรูปเล่มและการพิมพ์และด้านประโยชน์

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของคำถามและหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

4.6 วิเคราะห์ข้อมูลการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามความพึงพอใจกับข้อคำถามโดยสูตร IOC เพื่อหาผลรวมในแบบพิจารณาคัดเลือกแบบสอบถามความพึงพอใจได้แบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน 10 ข้อ

4.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปสอบถาม (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด จำนวน 30 คน มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Q-Coefficient) ใช้สูตรครอนบัช (Cronbach) (กรมวิชาการ.2545:70) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.50

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน
2. ผู้ศึกษาทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและอธิบายลักษณะของการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการศึกษา
3. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน
4. ดำเนินการเก็บข้อมูลตามการเรียนการสอนโดยใช้เป็นแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด รวมเป็นเวลา 18 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน
5. บันทึกผลคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการใช้แบบฝึกทักษะเพื่อนำผลคะแนนไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ (E)
6. เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด รวมเป็นเวลา 18 ชั่วโมง แล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 ข้อ แล้วเก็บผลการทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ (E_2)

7. นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

8. นำผลคะแนนระหว่างเรียน (E_1) และผลคะแนนหลังเรียน (E_2) ไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นโดยกำหนด $E_1/E_2 = 80/80$

9. นำผลคะแนนจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและผลคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t -test)

10. นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80/80$

2. วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3. วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ใช้สูตรครอนบาช (Cronbach)

5. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการทดสอบค่าที (t -test)

6. วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด) (2545:105)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด) (2545:106)

ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{S.D.} = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มประชากร

3. วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องและหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของคู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้สูตร (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.2545:65)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4. การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำนวณจากสูตร ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด) (2546:84)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P คือ ค่าความยากง่ายของข้อทดสอบ
R คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบนั้นได้ถูกต้อง
N คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

ขอบเขตของค่า P และความหมาย

0.81 – 1.00 เป็นข้อสอบที่ง่ายมาก
0.61 – 0.80 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย (ใช้ได้)
0.41 – 0.60 เป็นข้อสอบที่ยากง่ายพอเหมาะ (ดี)
0.21 – 0.40 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างยาก (ใช้ได้)
0.00 – 0.20 เป็นข้อสอบที่ยากมาก

5. การหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร (กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ. 2545:68)

$$\text{สูตร } r = \frac{R_u - R_L}{N}$$

เมื่อ r คือ ค่าอำนาจจำแนก
 R_u คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
 R_L คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
N คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ขอบเขตของค่า r และความหมาย

0.40 ขึ้นไปอำนาจจำแนกสูง	คุณภาพดีมาก
0.30 – 0.39 อำนาจจำแนกปานกลาง	คุณภาพดี
0.20 – 0.29 อำนาจจำแนกค่อนข้างต่ำ	คุณภาพพอใช้
0.00 – 0.19 อำนาจจำแนกต่ำ	คุณภาพใช้ไม่ได้

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ใช้สูตรครอนบาช(Cronbach) (พิสนุ พงศ์ศรี.2549: 181 -183)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

แทน ความแปรปรวนรายข้อ

แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

7. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยใช้สูตร (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545:57-58)

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

E_1	คือ	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum x$	คือ	ผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากการวัดระหว่างเรียน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน
A	คือ	คะแนนเต็มจากการวัดระหว่างเรียน

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100$$

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ได้จากคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด

$\sum x$	คือ	ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน
N	คือ	จำนวนผู้เรียน
B	คือ	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

8. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test (Dependent) (บุญชม ศรีสะอาด.2545:112)

สูตร t-test (Dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ

T แทน ค่าสถิติที่จะเปรียบเทียบกับค่าวิกฤต

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\sum แทน ผลรวม

9. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545:67-71)

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4.51-5.00 คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ 3.51-4.50 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 2.51-3.50 คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ 1.51-2.50 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1.00-1.50 คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จากการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปรากฏว่าได้แบบฝึกจำนวน 6 ชุด ได้แก่

- ชุดที่ 1 อ่านจับใจความจากภาพ
- ชุดที่ 1 อ่านจับใจความจากข้อความ
- ชุดที่ 3 อ่านจับใจความจากสารานุกรม
- ชุดที่ 4 อ่านจับใจความจากบทเพลง
- ชุดที่ 5 อ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
- ชุดที่ 6 อ่านจับใจความจากนิทาน

ซึ่งจากการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 จากการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ปรากฏดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน (20คะแนน)	เล่มที่ / คะแนนเต็ม						รวม คะแนน (350)	คะแนน หลังเรียน (20คะแนน)
		1	2	3	4	5	6		
		20	30	75	75	75	75		
1	13	14	21	55	56	53	54	253	15
2	14	14	24	66	67	67	66	304	17
3	13	14	22	53	58	57	55	259	16
4	15	16	25	69	70	69	71	320	18
5	14	15	22	61	63	64	63	288	16
6	13	14	22	56	56	54	54	256	15
7	15	15	23	67	68	67	67	307	17
8	13	14	23	59	55	57	55	263	16
9	14	15	24	69	70	70	69	317	17
10	17	18	27	74	73	73	72	337	20
11	13	15	21	59	55	57	55	262	16
12	12	14	20	57	56	55	53	255	15
13	14	15	24	68	65	67	69	308	17

14	15	15	23	61	60	62	63	284	16
15	15	16	26	70	69	70	69	320	18
16	14	15	25	70	67	69	69	315	18
17	16	18	27	71	73	72	71	332	20
18	15	15	23	63	60	62	63	286	16
19	15	15	25	66	68	69	67	310	17
20	17	16	26	71	69	70	70	322	19
21	14	16	23	69	67	67	68	310	17

ตาราง 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน (20คะแนน)	เล่มที่ / คะแนนเต็ม						รวม คะแนน (350)	คะแนน หลังเรียน (20คะแนน)
		1	2	3	4	5	6		
		20	30	75	75	75	75		
22	15	15	24	68	68	67	69	311	17
23	15	16	25	69	70	69	70	319	18
24	14	14	23	69	67	66	67	306	17

25	15	15	23	68	67	69	68	310	17
26	15	16	25	70	70	69	70	320	18
27	17	17	27	70	71	70	71	326	19
28	15	17	26	70	71	72	72	328	19
29	13	15	22	60	60	59	61	277	16
30	15	17	25	68	67	70	69	316	18
รวม	435							9021	515
เฉลี่ย	14.50							300.7	17.10
ร้อยละ	72.50	E_1/E_2						85.91	85.83

จากตาราง 4 พบว่าผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนบ้านควนเสม็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 85.91 หลังเรียนเท่ากับ 85.83 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยนำคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย ผลการวิเคราะห์คะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	t
ก่อนเรียน	30	14.50	1.25	
				19.27
หลังเรียน	30	17.17	1.37	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ด้านรูปแบบ การพิมพ์ และประโยชน์ รายละเอียดปรากฏในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 4 แสดงผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา / การใช้ภาษา			
1. เข้าใจง่าย ชัดเจน กระชับรัด	4.75	0.58	มากที่สุด
2. กระตุ้นให้เกิดความน่าสนใจ	4.75	0.58	มากที่สุด
3. เป็นภาพที่นักเรียนมีความคุ้นเคย	4.8	0.40	มาก
4. เป็นเรื่องที่นักเรียนชอบ ให้ความสนุกเพลิดเพลิน	4.88	0.34	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านรูปเล่มและการพิมพ์			
5. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสม	4.81	0.54	มาก
6. ขนาดและจำนวนภาพเหมาะสม	4.77	0.40	มากที่สุด
7. รูปเล่มสวยงามพอเหมาะกับนักเรียน	4.77	0.44	มากที่สุด
ด้านประโยชน์			
8. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน	4.81	0.54	มากที่สุด
9. ส่งเสริมทักษะทางภาษา	4.5	0.73	มาก
10. มีความพอใจที่ได้ทำแบบฝึก	4.81	0.54	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.76	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 4.76 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ในด้านรูปเล่มสวยงามพอเหมาะกับ
นักเรียนและเป็นเรื่องที่นักเรียนชอบให้ความสนุกเพลิดเพลิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการรายงานผลการใช้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. สมมุติฐานของการศึกษา
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. สรุปผลการศึกษา
6. อภิปรายผลการศึกษา
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะและการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. สมมุติฐานของการศึกษา

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านควนเสม็ด อำเภอสะเดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นนักเรียนประจำชั้น

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด รวมทั้งสิ้น 62 แบบฝึก
 - ชุดที่ 1 อ่านจับใจความจากภาพ
 - ชุดที่ 2 อ่านจับใจความจากข้อความ
 - ชุดที่ 3 อ่านจับใจความจากสารานุกรม
 - ชุดที่ 4 อ่านจับใจความจากบทเพลง
 - ชุดที่ 5 อ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง
 - ชุดที่ 6 อ่านจับใจความจากนิทาน
2. แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับใช้กับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18 แผน เวลา 18 ชั่วโมง
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

5. สรุปผลการศึกษา

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด รวม 62 แบบฝึกเท่ากับร้อยละ 85.91 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.83 ดังนั้น $E_1/E_2 = 85.91 / 85.83$ แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 85.91.สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 72.5 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านรูปเล่มสวยงามพอเหมาะกับนักเรียนและเป็นเรื่องที่นักเรียนชอบ ให้ความสนุกเพลิดเพลิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88

6. อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาที่น่าเสนอข้างต้น มีข้อสังเกตที่นำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. จากผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่าง 30 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.91/85.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมุติฐานทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้าง และพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อย่างเป็นระบบตามขั้นตอนของการสร้างแบบฝึกทักษะและใช้วิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการสำรวจปัญหา ซึ่งผู้ศึกษาได้ค้นพบปัญหาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ต่ำกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ และปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ขาดสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ และไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการพัฒนา

ทักษะการอ่านจับใจความ เมื่อค้นพบปัญหาผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาสาระการเรียนรู้ ศึกษาหลักสูตรคู่มือครู เทคนิควิธีการหลักการทฤษฎีที่เป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแบบฝึกทักษะและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ผู้ศึกษาจึงกำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกจัดทำแบบฝึกทักษะให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาและพัฒนาการเด็กตามลำดับขั้นการเรียนรู้ มีรูปภาพจูงใจนักเรียนและจัดเนื้อหาจากง่ายไปหายากมีกิจกรรมหลากหลายไม่เบื่อหน่ายเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะทำแบบฝึกต่อไป เมื่อจัดทำเสร็จสิ้นแล้วผู้ศึกษาได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยนำไปทดลองใช้แบบเดี่ยว ทดลองแบบกลุ่มย่อยและแบบภาคสนาม เพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาแก้ไขข้อบกพร่องของแบบฝึกเพื่อให้ง่ายแก่การเข้าใจและเป็นที่ยึดใจความสนใจของนักเรียนจากผลการศึกษาคั้งนี้จะเห็นได้ว่ากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ พรรษา บุญนาอิน (2546 : 43) แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกิดทักษะ ความชำนาญ เกิดความเชื่อมั่น ความเข้าใจและประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวรรณ เรียมศรี(2559) ที่พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเพชรดอนม สำนักงานเขตลาดพร้าว 1 มีประสิทธิภาพ 84.27/90.60ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และสอดคล้องกับอรุณี นางแย้ม (2556) ที่พบว่าชุดฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขาปฐวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานีเขต 1 มีประสิทธิภาพ 89.30/87.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

2. จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนได้ผ่านการตรวจสอบประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญและหาคุณภาพรวมทั้งเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับนักเรียนไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไป นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งมีการทดสอบก่อนเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และยังมีการประเมินหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพระนอ ทองศรีพงษ์ (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วย

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเสด็จ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัถษณ์ นาระริน (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความด้วยชุดฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีค่าเท่ากับ 0.8271 หรือคิดเป็นร้อยละ 82.7 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา ด้านรูปแบบของแบบฝึกหัดพิมพ์และด้านประโยชน์ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ที่พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านรูปเล่มสวยงามพอเหมาะกับนักเรียนและเป็นเรื่องที่น่าสนใจชอบ ให้ความสนุกเพลิดเพลินโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบฝึกทักษะเป็นภาษาที่ง่ายเหมาะสมกับเวลา และวัยของนักเรียน มีลำดับขั้นตอนในการให้ความรู้และความเข้าใจในการอ่านจับใจความ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีกิจกรรมที่สร้างความสนใจ ทำให้นักเรียนไม่เบื่อ นับว่าเป็นแบบฝึกที่ส่งเสริมเด็กเก่งและเสริมเด็กเรียนอ่อน ไปในขณะเดียวกัน นอกจากนี้รูปแบบและการพิมพ์ที่ใช้กับแบบฝึกการอ่านจับใจความมีศึกษารูปแบบการอ่านที่สอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิมของนักเรียนและใช้ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน สอดแทรกรูปภาพเพื่อสื่อความหมายให้กับนักเรียนมีความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อกับประโยคที่อ่านและเนื่องจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประโยชน์ทั้งตัวครูและนักเรียน เพราะแบบฝึกมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ช่วยลดภาระแก่ครูผู้สอนและทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เข้าใจในเรื่องที่เรียนได้เร็วขึ้น ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยของนริศรา สุนนทราช (2554) ได้พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

7. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษารั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้งครูควรต้องคอยแนะนำ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ให้อิสระแก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความมั่นใจกล้าแสดงออก และเกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ตลอดจนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลของตนเองและเพื่อนบ้างในบางโอกาส

2. ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า และทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม จะทำให้นักเรียนได้ฝึกในเรื่องการอ่านจับใจความมากขึ้น

3. ในขณะที่นักเรียนฝึกอ่านจับใจความ ครูผู้สอนควรสังเกตนักเรียนว่าอ่านได้คล่องอ่านถูกต้องหรือไม่ เพราะนักเรียนบางคนอาจมีปัญหาในการอ่าน หรือมีคำบางคำที่ยากเกิน ในระดับชั้น ครูควรชี้แนะและให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ตลอดจนให้คำปรึกษาและกำลังใจตลอดระยะเวลาในการเรียน แต่ถ้านักเรียนที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ควรปล่อยให้เด็กฝึกด้วยตนเองเพื่อปลูกฝังให้รู้จักการเรียนรู้

4. ครูผู้สอนควรหาบทอ่านประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการอ่านจับใจความเพิ่มเติม อย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่ครูจัดทำขึ้น กับการสอนที่ใช้แบบฝึกในหนังสือเรียน

2. ควรมีวิจัยเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนและการฝึกแบบอื่นๆ และในระดับชั้นอื่น ๆต่อไป เพื่อพัฒนาการสอนอ่านให้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศรีชุมพวง. (2550). ผลการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาวิทยา จังหวัดตรัง. ปรินฤมิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองทัพ เคลือบพนิกุล (2551) การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเชียนสโตร์
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเชียนสโตร์.
- กอบกุล สกุดแก้ว. (2553). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึง จากการอ่านแบบ DR-TA (Directed Reading-Thinking Activity). ปรินฤมิตการศึกษามหาบัณฑิตสาขา วิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุศยา แสงเดช. (2545). คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์แม็ค จำกัด.
- เกศริน จันทร์หอม. (2549). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.(วิทยานิพนธ์ปรินฤมิตมหาวิทยาลัย ศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2548). การวัดและประเมินผล อิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- จุรีรัชนี นาระวิน. (2550 : บทคัดย่อ). การพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความด้วยชุดแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขิรัมย์ เขต 2. เอกสารพิมพ์เผยแพร่.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2546). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2550) . เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชุตินา เทียงคำ. (2547). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักบัญชีและนักการเงินบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ □ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์ □, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชวากรณ์ ชื่อสัตย์. (2552). รายงาน การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2
- ช่อนกลิ่น วิรัตน์โนสินทร์. (2549). การสอนอ่านจับใจความเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์. วารสารวิชาการ, 9 (4), 40-45
- ณัฐดิฐ อิศระเสนีย์. (2549). ความพึงพอใจของประชาชนในการปฏิบัติงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ณัฐิยา ภูขามคม. (2552). "การใช้นิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ. (2550). แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนและการจัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชารอักขร.
- ทิตินา แวมมณี. (2552). ศาสตร์การสอนและองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- นริศรา สุนนทราช. (2554). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปานรวี ขงยุทธวิชช์. (2548). การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ชารอักขร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิมพ์พรรณ พูลสวัสดิ์ (2556) การใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วพัฒนาการอ่านจับใจความสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบึงกุ่ม จังหวัดสระแก้ว (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิสมัย ขวาไชยวิ (2553) . การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม).
- มหิศร นันตโลहित. (2550). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์กับการสอน ตามปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- มะลิวรรณ เรียมศรี(2559). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาบัตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รัชณี เพ็ชรเย็น. (2550). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนโยเซฟ บางนา
- อุษตา ฟองตา. (2547). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร เวชบรรพต. (2550). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านโดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์(jigsaw)ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- วิภาวรรณ ไกรคุ้ม. (2551). มิติใหม่ในการอ่านรอบตัว. วารสารวิชาการ, 11(3) : น.26-30
- วันทา สุขโสม. (2551) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้การตั้งคำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). **นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิวัช พุรินทร์. (2560). **ความพึงพอใจของผู้ให้บริการและผู้บริการตามโครงการปรับขยายเวลา
การให้บริการประชาชนของกระทรวงมหาดไทย**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิตการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สุกัญญา วันชนะ (2553) “**การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้หนังสือ
นิทาน ชาดก คำกลอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกาสมณ
อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง**” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
_____. (2547). หน่วยที่ 3 : การอ่านจับใจความ. ใน อาลิสา วาณิชดี (บก.), เอกสาร
การสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2552). “**ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ**” ในเอกสารการสอนชุด
วิชาการ อ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-8. ครั้งที่ 6. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ. **ผลงานทางวิชาการสู่...การเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพฯ :
อี เค บุคส์, 2550.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย.(2546).**การจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดพะเยา.** คุรุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี นางแย้ม. (2556). **การพัฒนาชุดฝึกการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3** วิทยานิพนธ์หลักสูตรคุรุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- อังกาบ แผ่นระกูล. (2553).**การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2**.มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อารี พันธุ์ณี. (2546). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่: 6. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ 1999.
- อุไรวรรณ บุญล้อม. (2550). **การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.